

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Piovartsyho na verejnom zasadnutí v Bratislave 16. septembra 2009 v trestnej veci obžalovaného **J. U. a spol. pre trestný čin vydierania spolupáchatel'stvom** podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) a iné, o odvolaní obžalovaného J. K. (K.), obžalovaného J. P. a Ing. J. K. a M. K., rodičov obžalovaného J. K. (K.), proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. januára 2005, sp. zn. 1 T 4/97, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) napadnutý rozsudok krajského súdu **sa zrušuje** vo výrokoch o trestoch uložených obžalovaným J. K. (K.) a J. P..

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obžalovaným **sa ukladajú** podľa § 235 ods. 2 Tr. zák. tresty odňatia slobody, a to

J. K. (K.) na dva roky a

J. P. na dva roky.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon uložených trestov odňatia slobody **sa obžalovaným J. K. (K.) a J. P. podmiennečne odkladá.**

Podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. **sa obžalovaným určuje skúšobná doba**, a to
J. K. (K.) na tri roky a

J. P. na dva roky

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove ako súdu prvého stupňa z 21. januára 2005, č. k. 1T 4/97-1575, boli obžalovaní J. K. (predtým K. – ďalej v texte len K.) a J. P. uznaní za vinných zo spáchania trestného činu vydierania spolupáchatel'stvom podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

obidvaja obžalovaní spolu s ďalšími osobami (teraz už právoplatne odsúdenými) od októbra 1994 do 8. novembra 1995 násilím, hrozbou jeho použitia a aj s použitím zbrane na rôznych miestach v okrese Poprad donútili majiteľa spoločnosti s ručením obmedzeným Y. A. Š. k postupnému zaplateniu najmenej 135 000 Sk pre potreby športového klubu K. a k čiastočnému zaplateniu dlhu v prospech firmy A. v sume 480 000 Sk,

a to spôsobmi popísanými v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku;

v Bátke, okres Rimavská Sobota, 6. novembra 1995 J. K. s ďalšou osobou sa vyhrážali M. K. spôsobením ujmy na zdraví, smrti, resp. spôsobením majetkovej škody, požadujúc od nej zaplatenie 1 000 000 Sk v prospech jej dlžníka Ing. O. K..

Krajský súd podľa § 235 ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovaným tresty odňatia slobody, a to J. K. na tri roky a šesť mesiacov a J. P. na dva roky; podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. boli obaja obžalovaní na výkon uložených trestov zaradení do prvej nápravno- výchovnej skupiny.

Krajský súd zároveň podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodenú M. K. s jej nárokom na náhradu škody odkázal na konanie o občianskoprávných veciach.

Konanie spomínaných ďalších osôb (spolupáchateľov obžalovaných J. K. a J. P.) bolo rozsudkom krajského súdu právne posúdené ako trestný čin vydierania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1 Tr. zák., resp. u jednej z nich aj ako trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák.; vo výrokoch týkajúcich sa týchto osôb rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť.

Proti rozsudku krajského súdu obžalovaní J. K. a J. P. podali odvolania, ktorými namietali zistenie súdu o spáchaní trestného činu vydierania, poukazujúc pritom na svoju doterajšiu obhajobu a okolnosti prípadu. Obidvaja obžalovaní zásadne namietali tiež výroky napadnutého rozsudku o uložení trestov a domáhali sa ich zmiernenia.

V konaní o odvolaniach obžalovaný J. K. modifikoval svoje odvolanie v tom smere, že namietal len výroky napadnutého rozsudku o treste jemu uloženom, domáhajúc sa uloženia trestu odňatia slobody s povolením podmieneného odkladu jeho výkonu.

V prospech obžalovaného J. K. a s jeho súhlasom proti rozsudku krajského súdu podali odvolanie aj jeho rodičia Ing. J. K. a M. K.; toto vo svojej podstate plne zodpovedalo zámerom sledovaným odvolaním samotného obžalovaného.

Najvyšší súd ako súd odvolací v intenciách § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné (§ 245 ods. 1 Tr. por.) a že nezistil dôvod na rozhodnutie v zmysle § 253 ods. 1, ods. 3 Tr. por.; v zmysle § 254 ods. 2 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku týkajúcich sa obžalovaných J. K. a J. P., ako aj správnosť postupu konania, ktoré sa týkalo týchto obžalovaných, pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné korigovať vo výrokoch o trestoch.

Krajský súd vykonal dokazovanie v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. a v rozsahu týmto ustanovením predpokladaným, pričom zistil skutkový stav vecí v rozsahu potrebnom na rozhodnutie.

V odôvodnení písomného vyhotovenia svojho rozsudku krajský súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, resp. akými úvahami sa riadil pri hodnotení vykonaných dôkazov; vyslovil tiež svoj názor týkajúci

sa obhajoby obžalovaných, ako aj rozsahu dokazovania a objasnil tiež právne úvahy, podľa ktorých postupoval pri posudzovaní dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, resp. aj pokiaľ ide o výrok o nároku poškodenej na náhradu škody.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku plne zodpovedá ustanoveniu § 125 Tr. por. a keďže ani odvolací súd v otázke viny obžalovaných J. K. a J. P. nedospel k iným záverom, v podrobnostiach na príslušnú časť písomného vyhotovenia rozsudku krajského súdu; a tam uvedené závery poukazuje a tieto si osvojuje.

Uvedený výsledok odvolacieho súdu sa týka aj výroku napadnutého rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o nároku poškodenej M. K. na náhradu škody.

Krajský súd správne aplikoval zákon, keď konanie obžalovaných J. K. a J. P. právne posúdil ako trestný čin vydierania spolupáchatelstvom, lebo títo násilím, jeho hrozbou alebo hrozbou inej ťažkej ujmy nútili poškodených A. Š. a M. K., aby niečo konali, alebo strpeli, pričom tento čin spáchali so zbraňou. Krajský súd pri posudzovaní konania obžalovaných správne aplikoval (s prihliadnutím na ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák.) ustanovenia trestnej hmotnej normy vo verzii vyplývajúcej zo zákona účinného od 1. októbra 1994 (zák. č. 248/1994 Z.z.); ani v tomto smere odvolací súd nezistil dôvod na zmenu napadnutého rozsudku.

Tresty uložené obžalovaným J. K. a J. P. by bolo možné považovať za adekvátne v dobe rozhodovania súdu prvého stupňa. Od spáchania predmetného deliktu obžalovanými však uplynula už doba 14 – 15 rokov, čo má zásadný vplyv na určenie stupňa ich spoločenskej nebezpečnosti v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák. Podľa ustálenej súdnej praxe slovenských súdov, zodpovedajúcej aj judikatúre spoločného európskeho súdu pre ľudské práva, výrazný časový odstup od spáchania deliktu po právoplatné odsúdenie páchatel'a znižuje kritérium nebezpečnosti, na čo je potrebné reagovať najmä v otázke trestu v prospech páchatel'a deliktu, ak sám nenesie vinu na tomto časovom odstupe. Odvolací súd nedospel k záveru, že by uvedený časový odstup bol spôsobený zavinením obžalovaných J. K. a J. P., ale dĺžku konania pripisuje charakteru veci a jej obťažnosti.

Odvolací súd okrem toho zistil, že počas celého dlhého obdobia od spáchania deliktu po súčasnosť obidvaja uvedení obžalovaní viedli riadny život, o čom svedčia jednak ich

hodnotenia zo strany najmä zamestnávateľov (alebo aj im blízkych osôb) a najmä to, že ani jeden z nich počas celého obdobia nebol odsúdený súdom za trestný čin.

Odvolací súd po zvážení všetkých uvedených skutočností dospel k záveru, že aj pri zohľadnení charakteru posudzovaného deliktu, ktoré nemôže byť zásadne priaznivé bez ohľadu na motív konania obžalovaných, ako aj s prihliadnutím na následok ich konania a najmä spomínaný značný časový odstup od jeho spáchania, pre týchto je primerané sankcionovanie v súčasnosti už trestami nespojenými s obmedzením ich osobnej slobody.

Odvolací súd na tomto základe, považujúc tresty uložené súdom prvého stupňa obžalovaným J. K. a J. P. za v súčasnosti neprimerané, podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o trestoch týkajúcich sa odvolateľov. Keďže boli splnené podmienky uvedené v § 259 ods. 3 Tr. por., odvolací súd sám vo veci rozhodol tak, že týmto obžalovaným v hraniciach príslušnej trestnej sadzby uložil tresty odňatia slobody, ktoré zodpovedajú všetkým rozhodným okolnostiam.

S prihliadnutím na osobnosti obžalovaných, najmä s prihliadnutím na ich doterajší život a prostredie, v ktorom žijú a pracujú, na okolnosti prípadu a skutočnosť, že za posledných 15 rokov neboli odsúdení za trestný čin, výkon trestu im podmiennečne odložil (§ 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.).

V zmysle § 59 ods. 1 Tr. zák. odvolací súd určil obidvom obžalovaným skúšobnú dobu, a to rozdielnu, podľa miery ich účasti na spáchanom delikte.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 16. septembra 2009

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová